

Türk Somonu Yem Projeksiyonu

Yem Teknolojisi ve Ham Maddeleri

Prof.Dr. Tufan Eroldoğan
Çukurova Üniversitesi
Su Ürünleri Fakültesi
E-mail: mtufan@cu.edu.tr

I. Türk Somonu Çalıştayı Sinop, 4-6 Ekim 2022

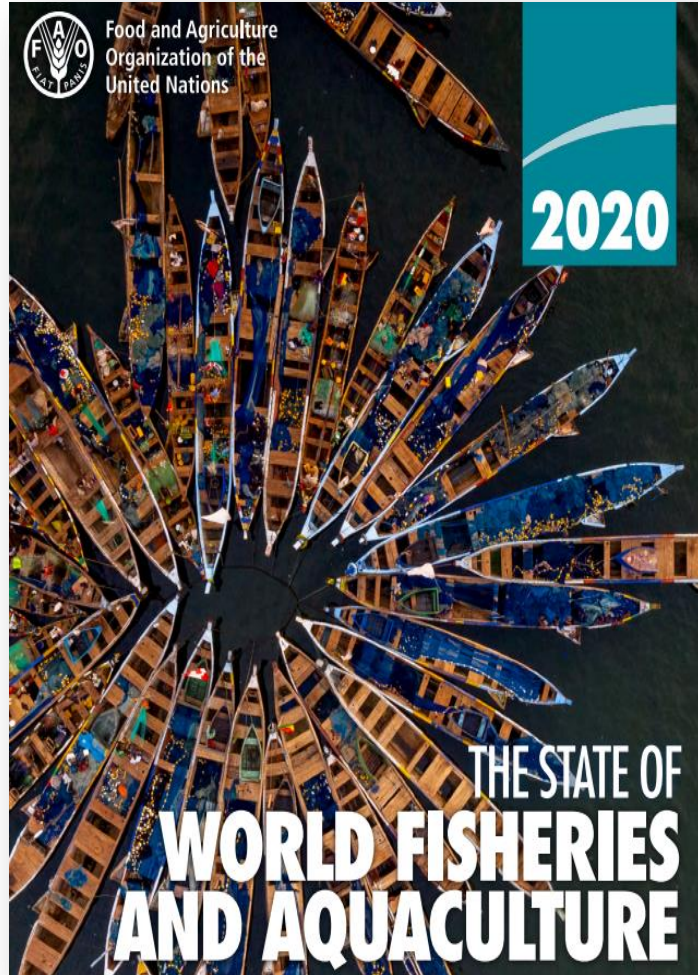
- **Dünyada su ürünleri üretim ve Yem üretimindeki yönelimleri**
- **Norveç'in Somon yem, pazar ve üretim stratejileri**
- **Balık yemlerinde alternatifler**
- **Türk Somonu yemlerine genel bir bakış – Rapor özeti**
- **Sonuç ve öneriler**

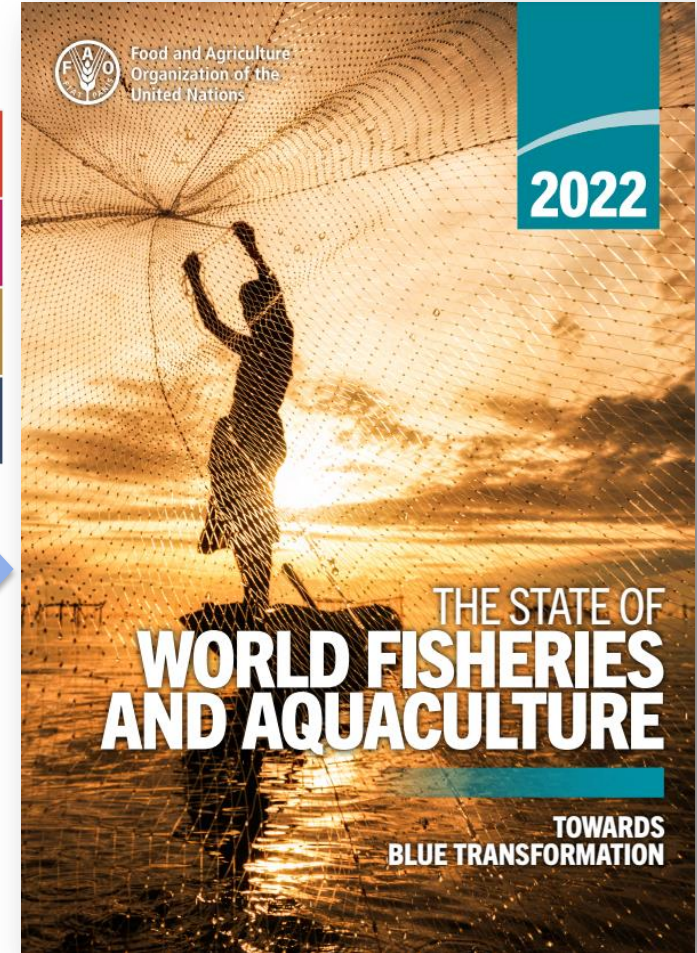
Dünyada su ürünleri ve yem üretimindeki yönelimleri

Mavi Değişim – Blue Transformation

BlueTransformation

Sürekli dönüşüm altında bir gıda sektörü – Su ürünleri

Su Ürünleri üretiminde farklı türler

3175 tür

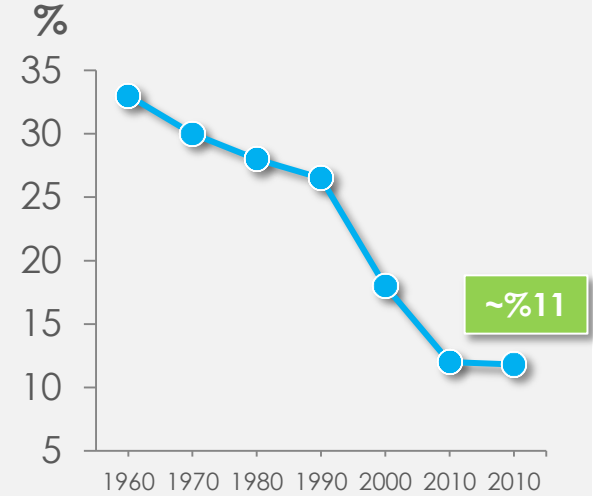
- 2981 Balıkçılık
- 652 Kültür balıkçılığı

Su Ürünleri kültüründe büyüme

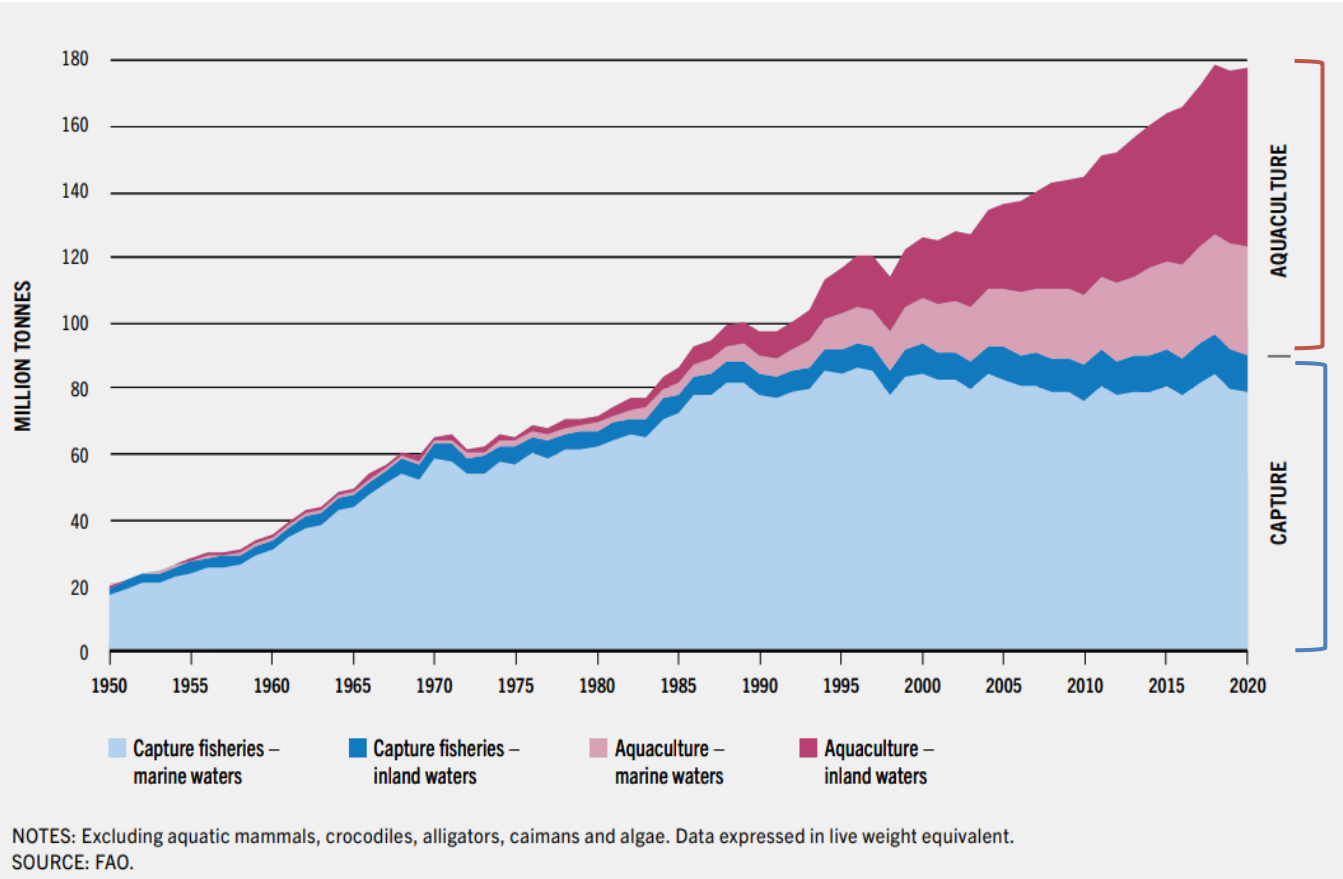
Büyüme 2000-2020 (%)

Afrika	463%
Amerika	207%
Asya	88%
Avrupa	59%
Okyanusya	88%

Doğrudan insan tüketimine sunulan su ürünleri

Toplam balıkçılık ve kültür balıkçılığı 2020'de yeni bir rekor 214 Mt

HAYVANSAL ÜRETİM= 178 Mt

Balıkçılık = 90.3 Mt ↓ 2.1%

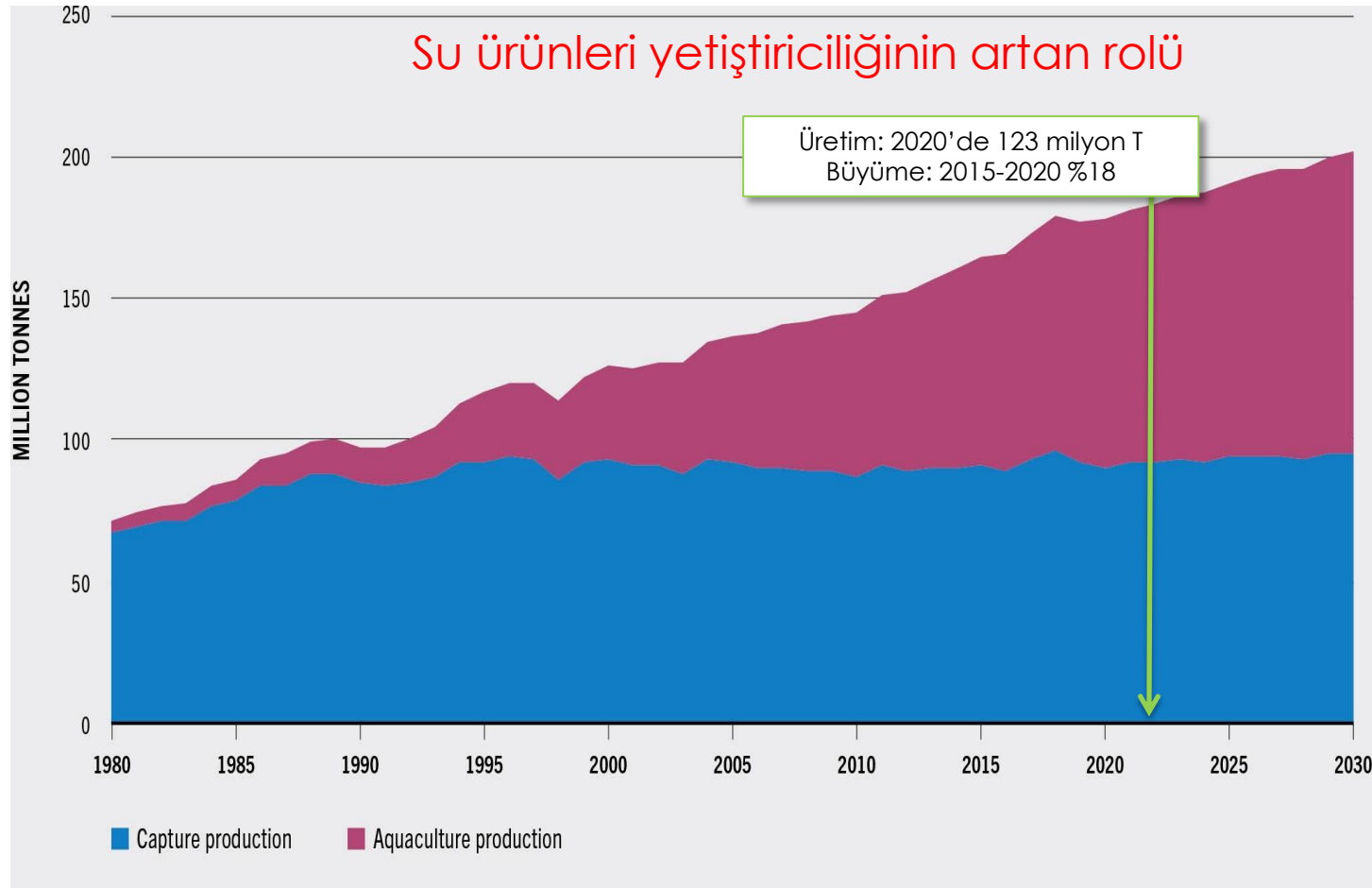
Kültür balıkçılığı= 87.5 Mt ↑ 2.7%

ALGAL ÜRETİM= 36 Mt ↑ 1.4%

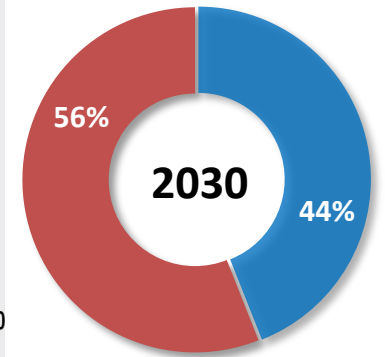
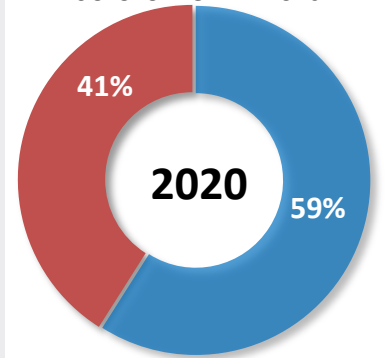
213,8 Mt

Dünya balıkçılık & Su ürünleri yetiştiriciliği

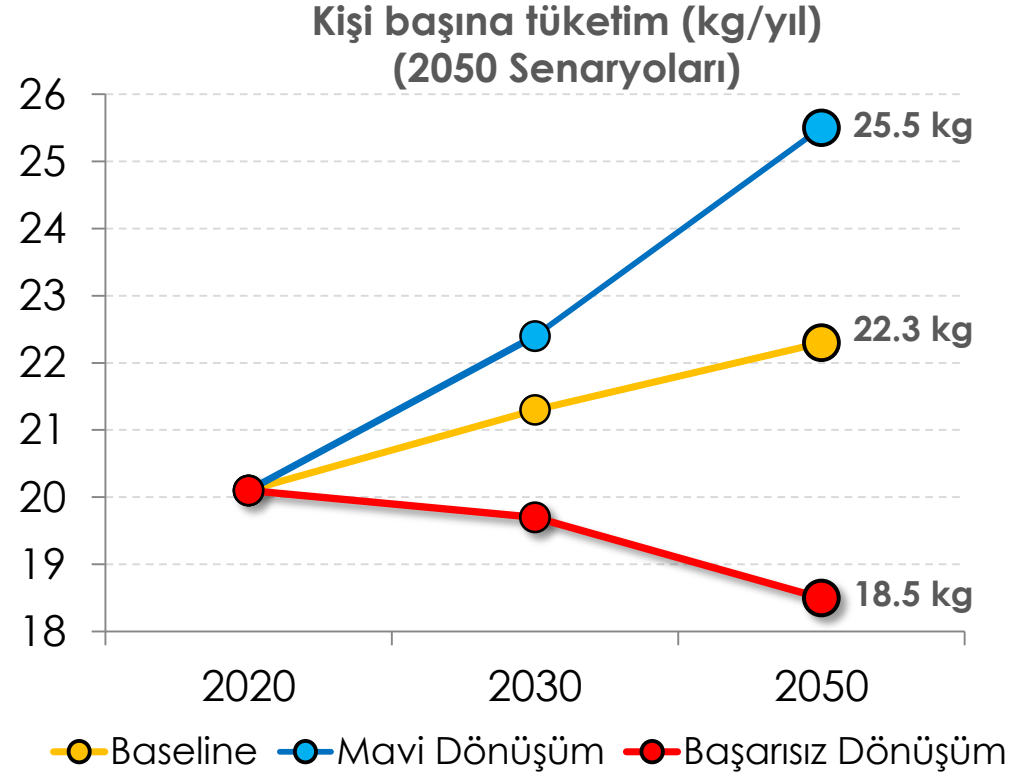
Su ürünleri yetiştiriciliğinin artan rolü

İnsan tüketimi için sunulan su ürünlerinin oranı

Mavi Dönüşüm: Beklentileri karşılamak

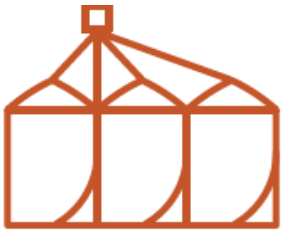
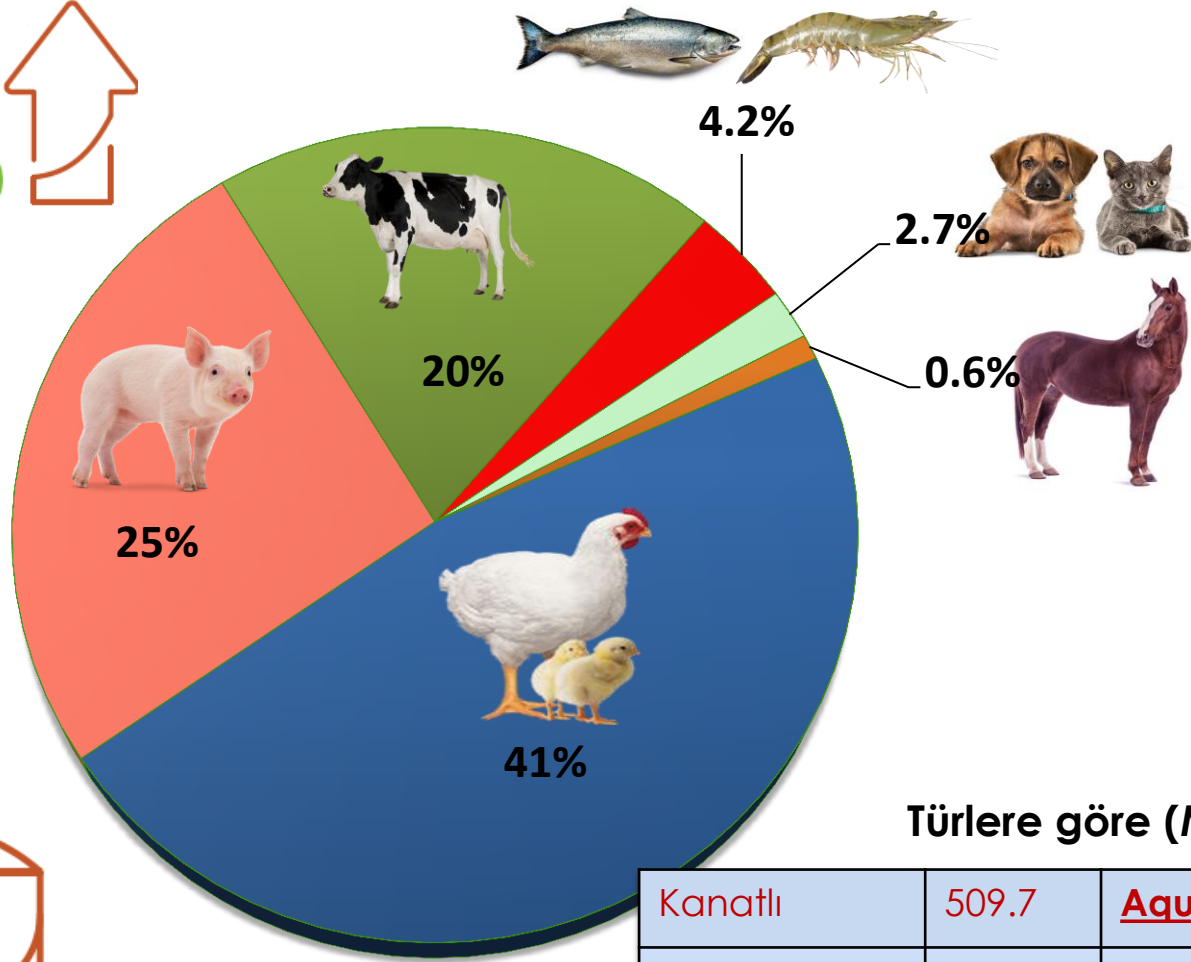

Küresel karma yem üretimi – 2021

Global
yem üretimi

2.3%

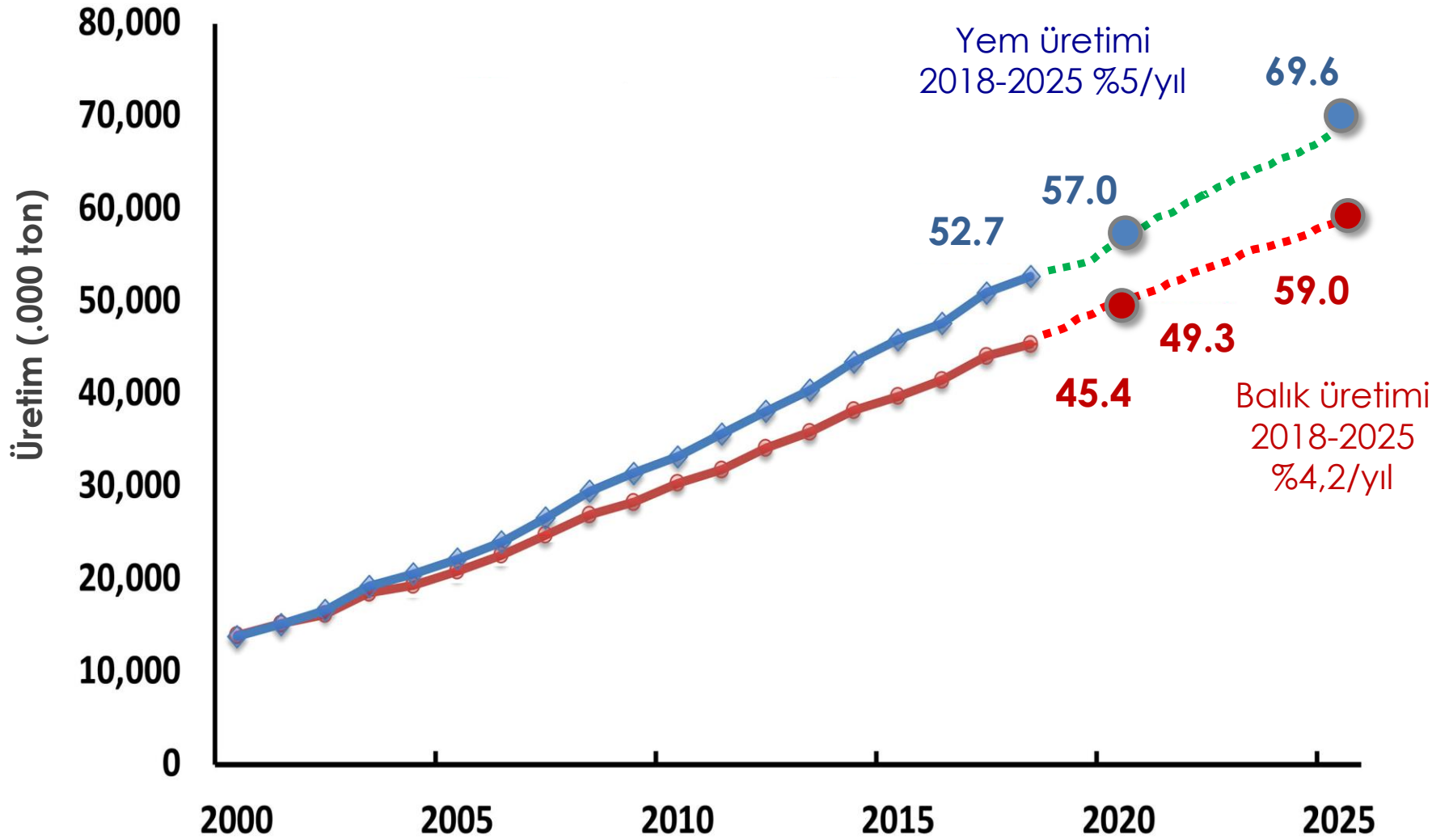
Toplam yem üretimi

1,235.5 MMT

Türlere göre (MMT)

Kanatlı	509.7	Aquafeed	51.4
Domuz	310.2	Evcil hayvan	34.2
Geviş getiren	248.4	Atlar	8.2

Küresel ticari balık yemi üretimi projeksiyonu

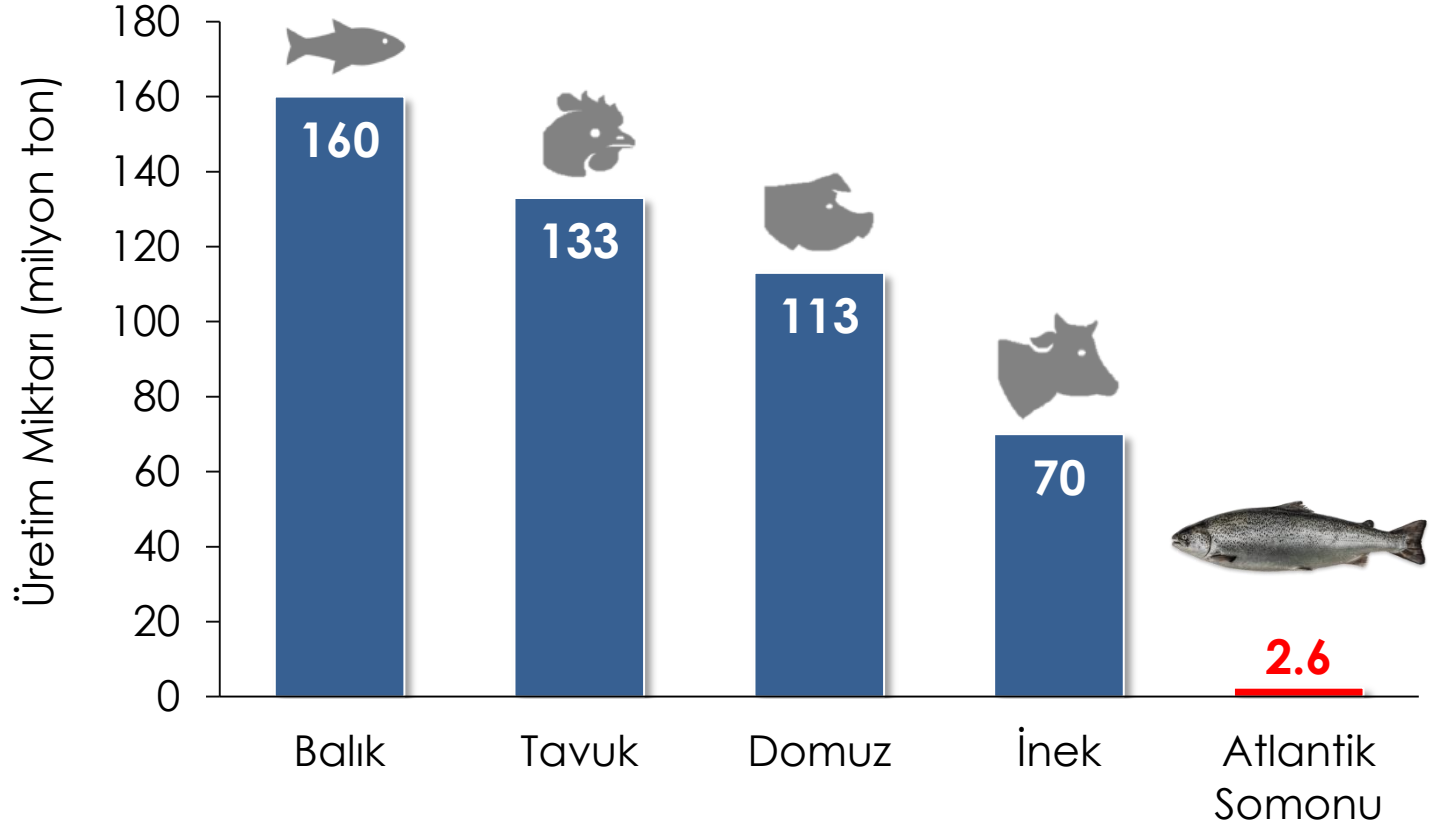

Norveç Somonu üretimi, pazar analizi, yem üretim stratejileri

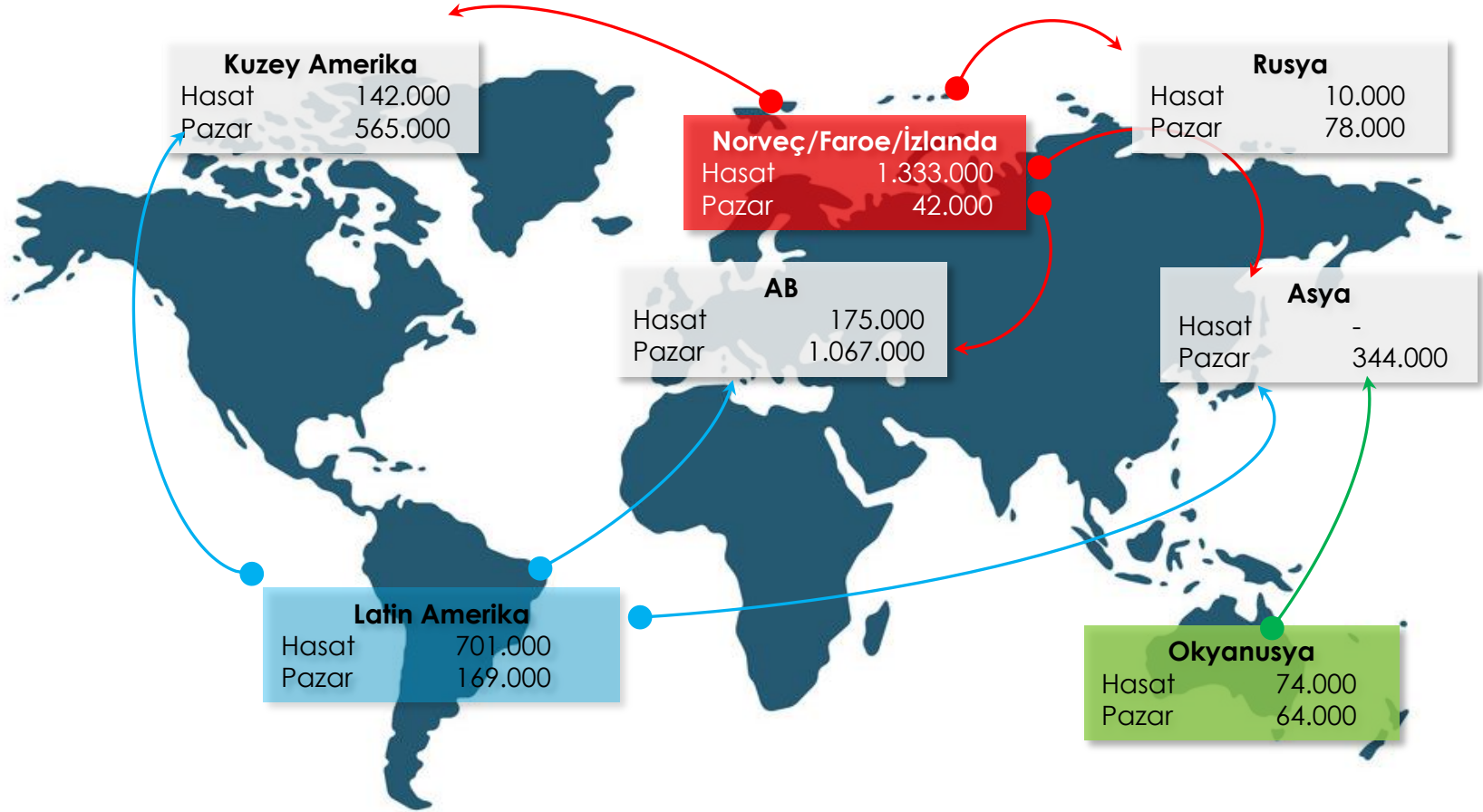
Somonun protein kaynakları içerisindeki pozisyonu

Küresel protein tüketimi

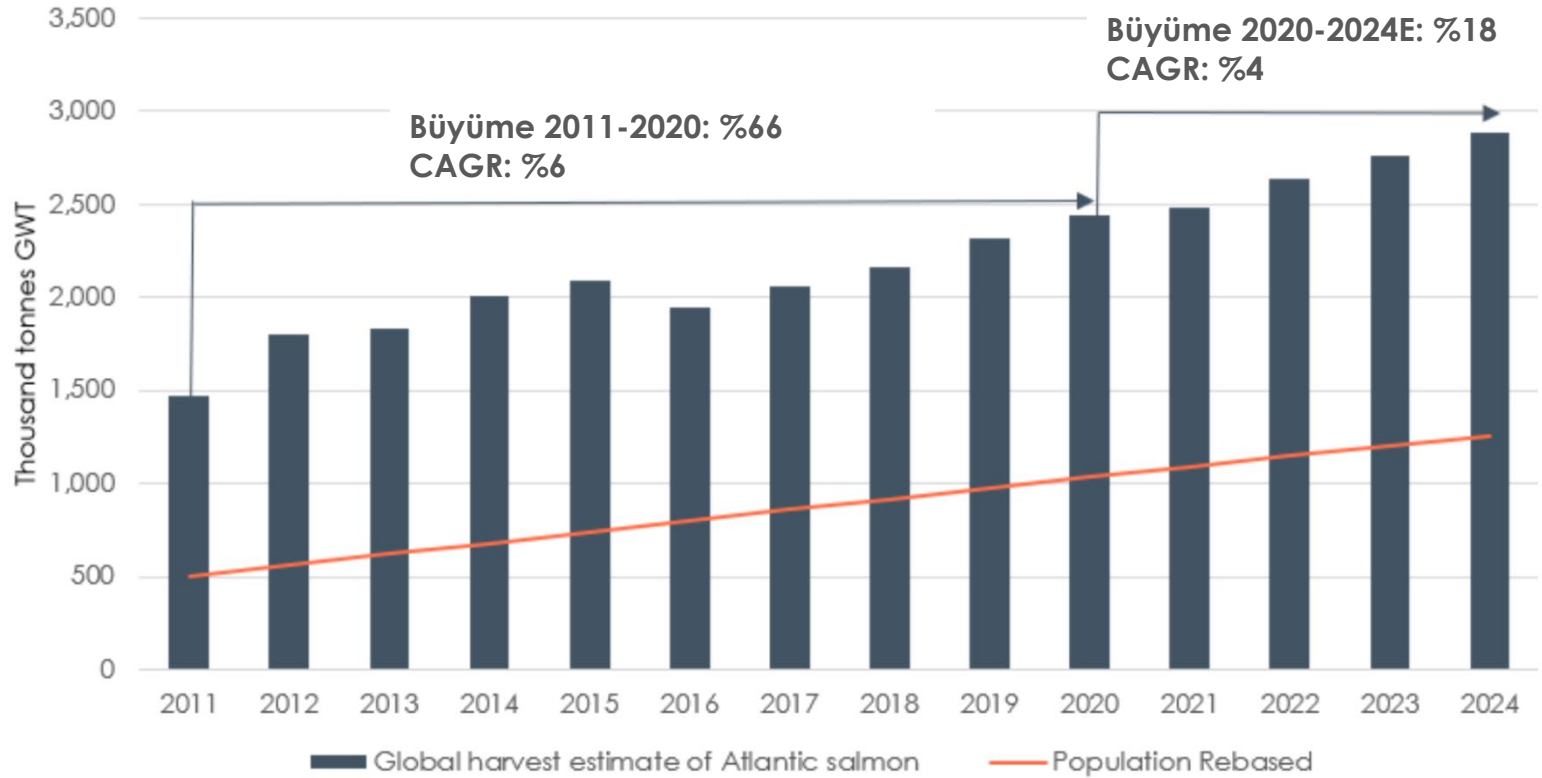

Dünya'da Salmon pazarı – hasat/pazar

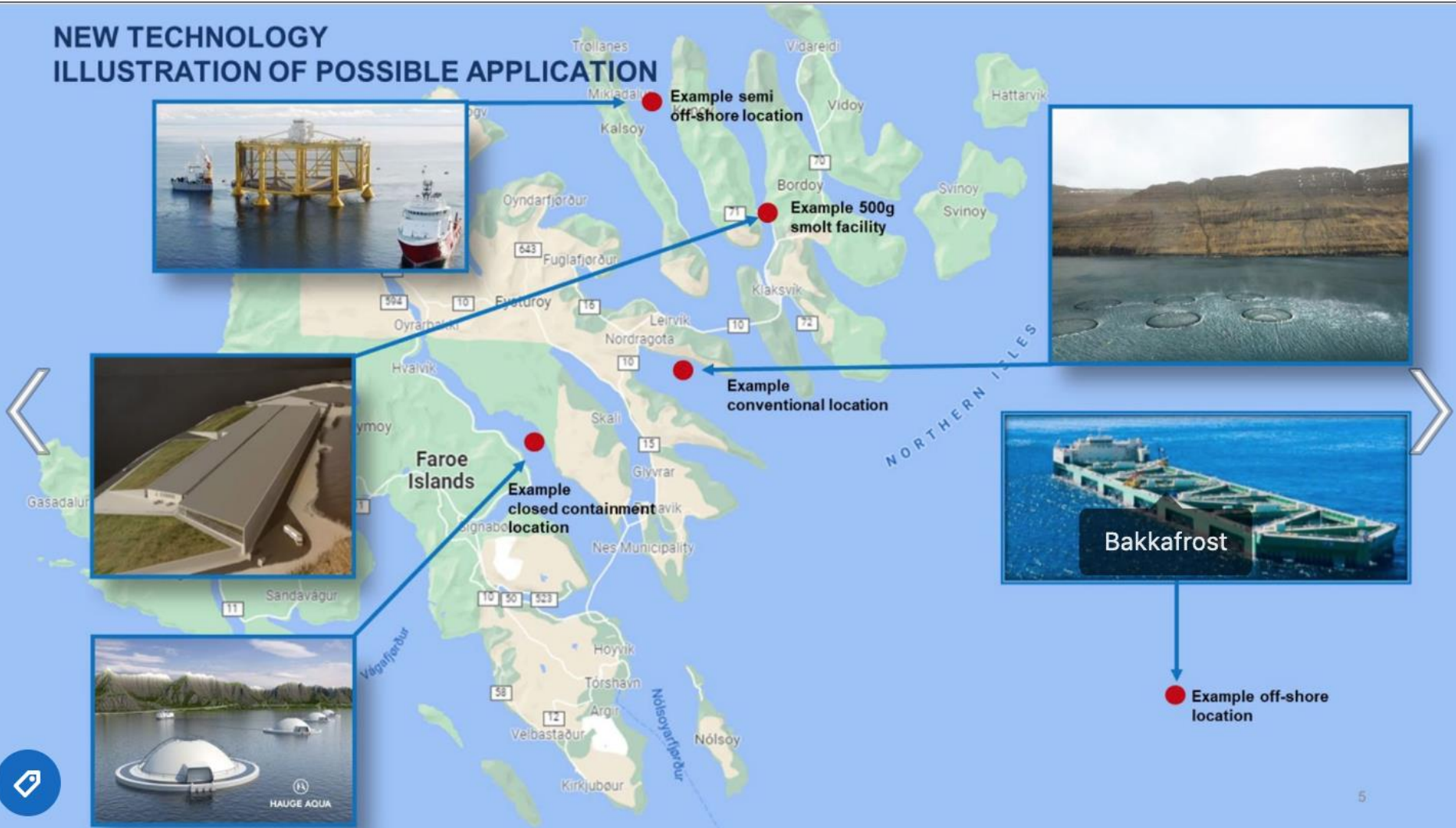

Salmon üretimindeki yıllık bileşik büyüme (CAGR)

Somon yetiştiriciliğinde yeni üretim modelleri

NEW TECHNOLOGY ILLUSTRATION OF POSSIBLE APPLICATION

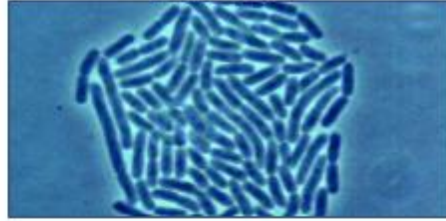

Alternatif ham madde kaynakları

GMO Crops

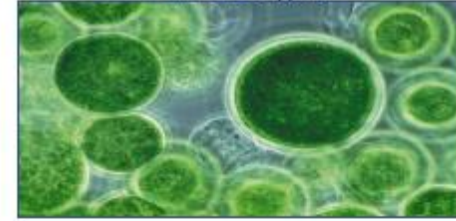
Bacterial

Macroalgae

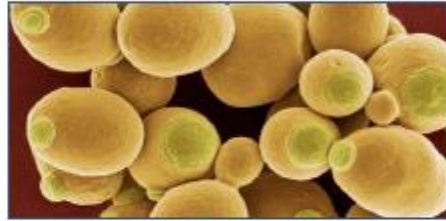
Microalgae

Insects

Yeast

Sunflower

Zooplankton

Poultry ByProducts

Rapeseed

Faba Bean

Fish ByProducts

Cereals

Soybean

Herring

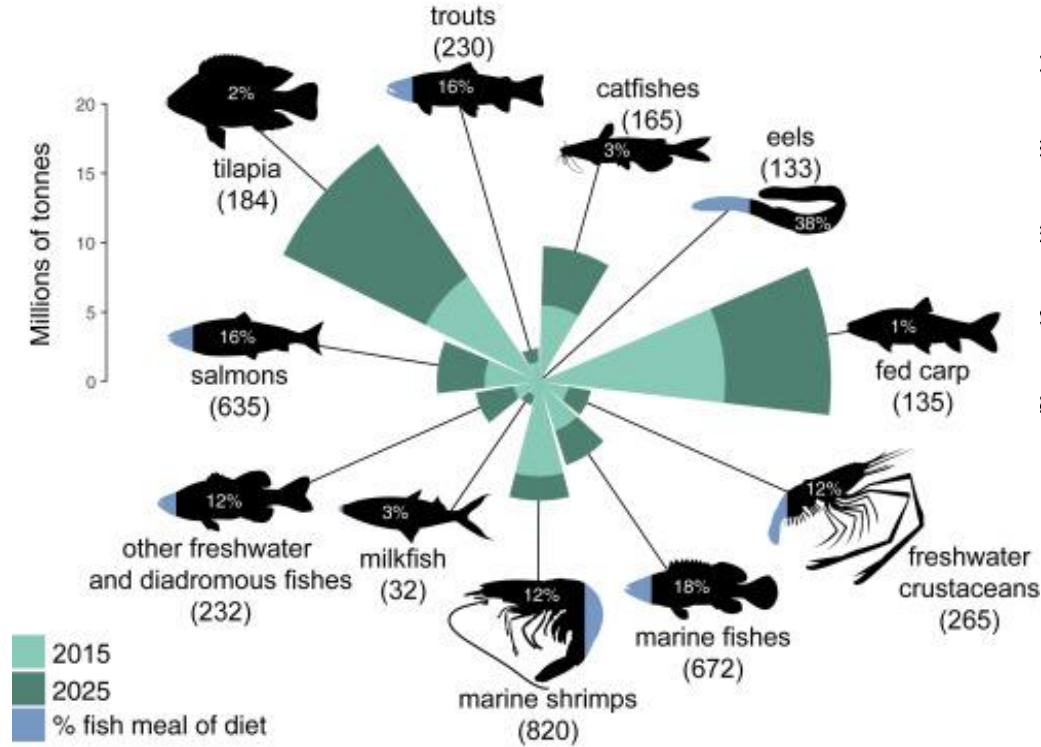

Anchoveta

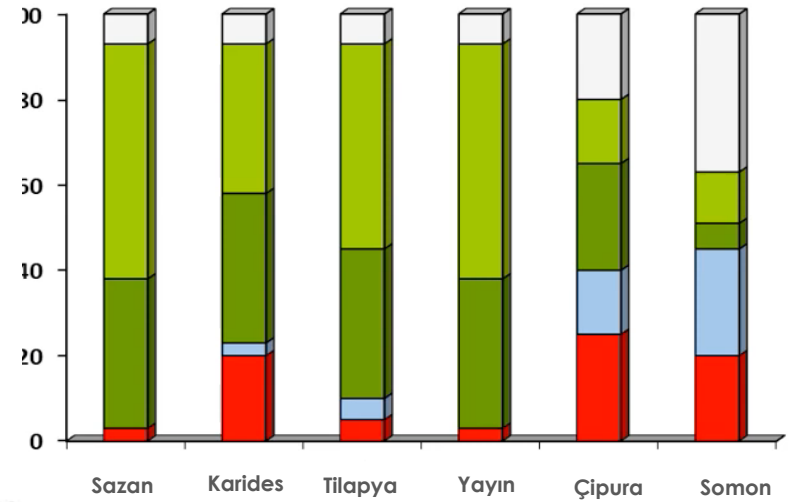

Türler bazında formülasyon ve ham madde kaynakları

Türler bazında besinsel ihtiyaç değişimleri

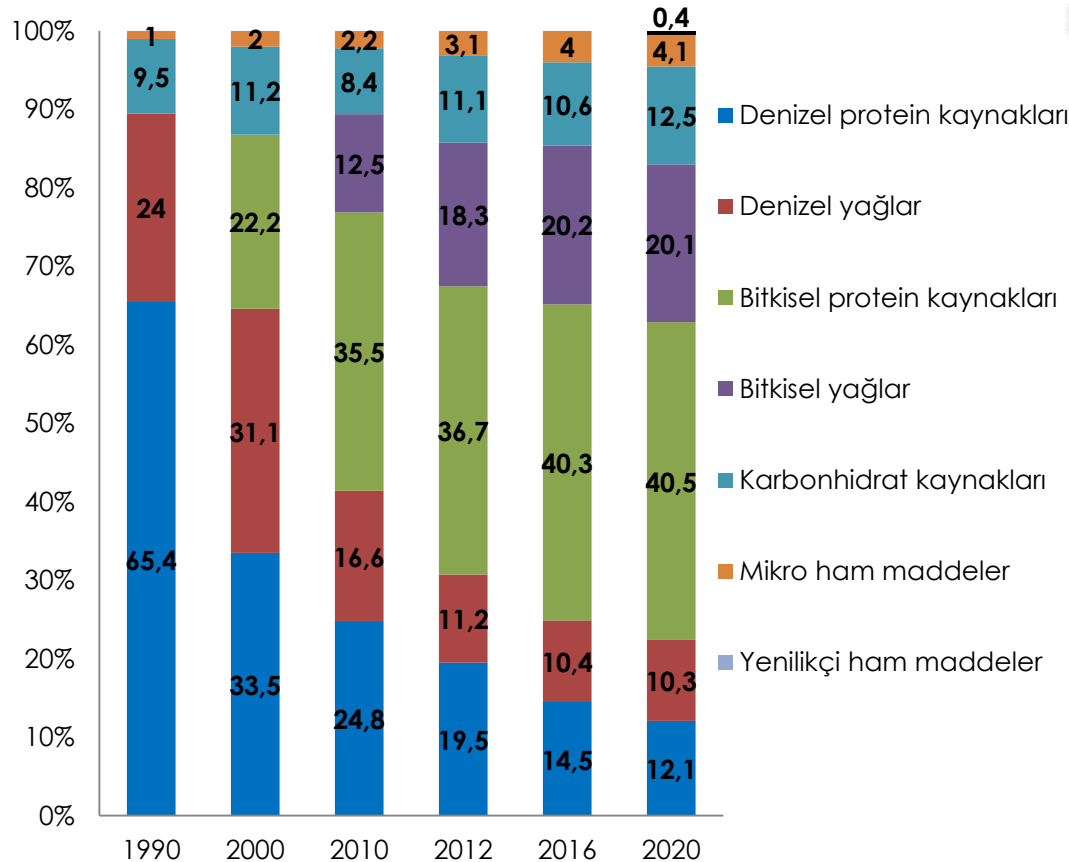

Türler bazında ham maddelerin dağılımı

- Yağlar ve katkı maddeleri
- Tahıllar (buğday, mısır, pirinç vb.)
- Yağlı tohumlar (soya, kanola, mısır vb.)
- Bitkisel protein konsantreleri (soya, buğday gluteni, mısır gluteni)
- Denizel proteinler (balık unu, krill unu vb.)

Norveç Somonu yem formülasyonundaki değişim 1990-2020

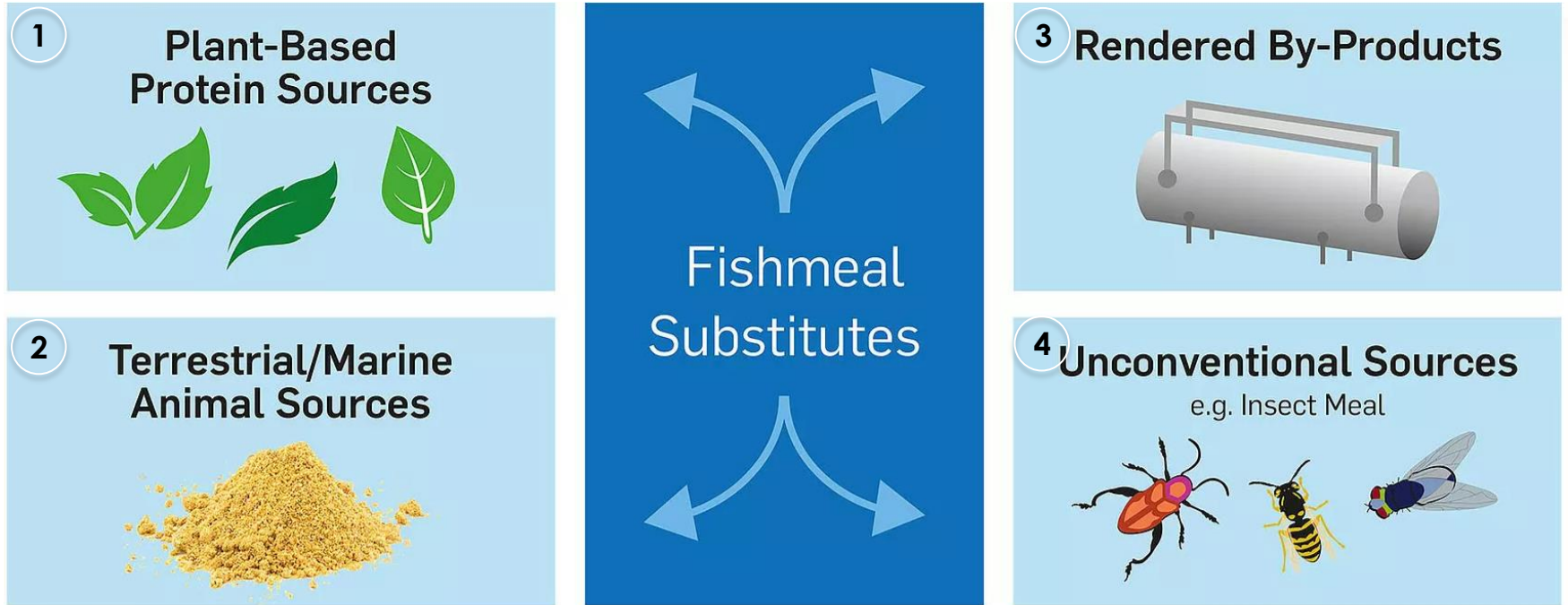
☐ Norveç somon yemlerinin %71'i bitkisel kaynaklardan oluşuyor.

☐ Somon yem ham maddelerinin >95% fazlası ithal ediliyor.

☐ 2030 itibariyle tüm ham madde kaynakları sürdürülebilir kaynaklardan olması hedefleniyor.

Fonksiyonel balık yemlerinin ham maddelerinde neler aranıyor?

- Düşük karbon ayak izine sahip sürdürülebilir kaynaklar
- Mevcut kaynakların maksimum düzeyde verimli kullanımı

Ham madde çeşitliliği – gelecek beklentileri neler?

	Potential organisms	Nutritional content †	Scientific Knowledge	Bio-circularity	Practical application	Feasibility /Cost
Mikro-organizmalar	 Mikro-algler	+	+	+	+	-
	 Mantar & <i>Thraustochytrids</i>	+	+	+	-	-
	 Denizel bakteriler	+	+	+	-	-
Makro-organizmalar	 Makro-algler	+	+	+	+	-
	 Böcekler	+	+	+	-	-
İşleme atıkları		+	+	+	+	+

Yem Teknolojisi ve Hammadde Kaynakları Raporu

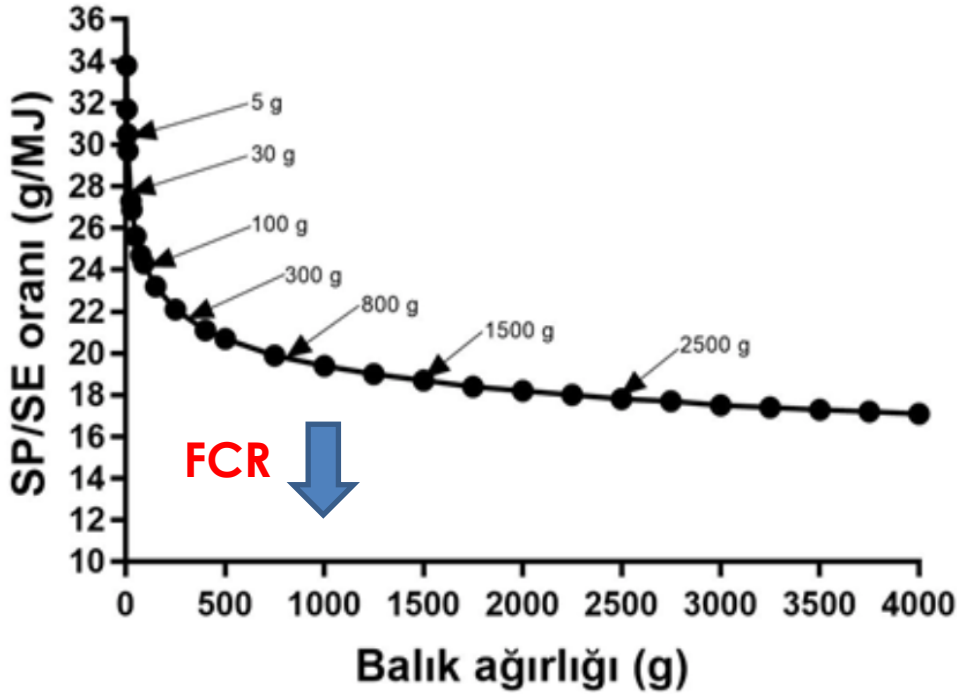
Türk Somonu Yem Projeksiyonu

2
0
2
0

Prof.Dr. Orhan Tufan EROLDOĞAN
Prof.Dr. Murat ARSLAN
Prof.Dr. Ali Yıldırım KORKUT
Prof.Dr. Sebahattin ERGÜN
Prof.Dr. Derya GÜROY
Doç.Dr. Hüseyin SEVGİLİ
Hakan ADAMCIL
Serkan ILGAZ

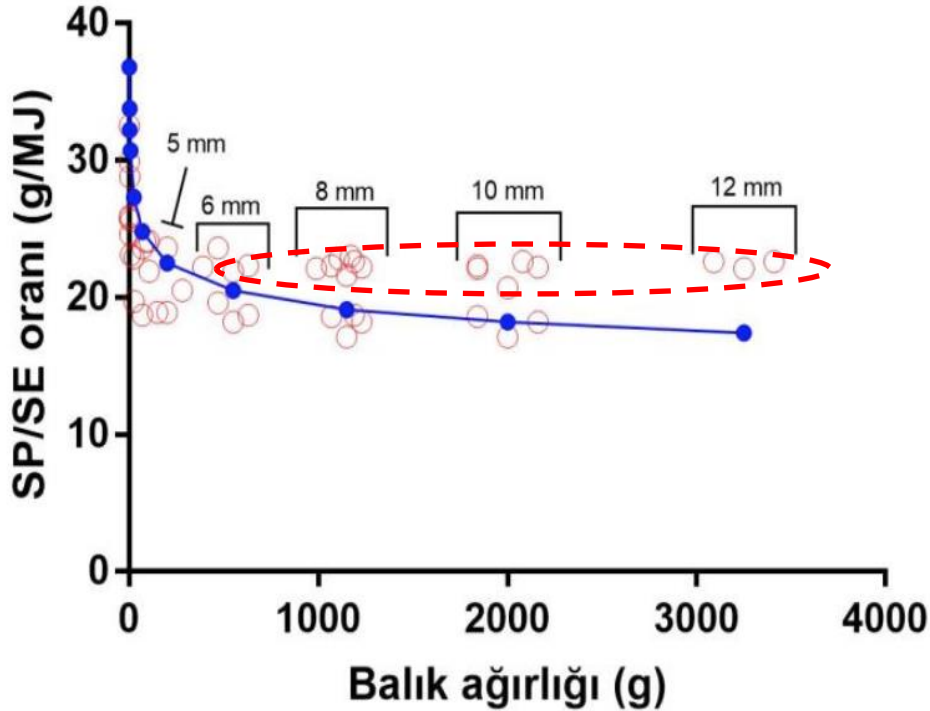
– Çukurova Üniversitesi
– Atatürk Üniversitesi
– Ege Üniversitesi
– Çanakkale 19 Mayıs Üniversitesi
– Yalova Üniversitesi
– Isparta Uygulamalı Bilimler Ün.
– NormFeed
– Kılıç Deniz Su Ürünleri Ltd.Şti

Literatür verileri

- Türk somonu yemlerinde SP/SE oranı dikkate alındığında büyüme dönemlerinde enerji düzeyini artırmak gerekmektedir. FCR'da düşüş!
- Sahadan daha çok veriye ihtiyaç var!

Türk somonu gerçek veriler

Mavi eğimin altında kalanlar optimum orandan yüksek, altında kalanlar ise optimumun altındakiler ise gereksinimin altında protein içermektedir.

Bazı üreticiler fazla protein içeren formülasyonlar kullanıyor.

Çözüm önerimiz:

- ✓ Formülasyonda protein miktarını düşürmek (yem maliyetini azaltmak) ancak canlının ihtiyacının altında protein verilmiş olacak.

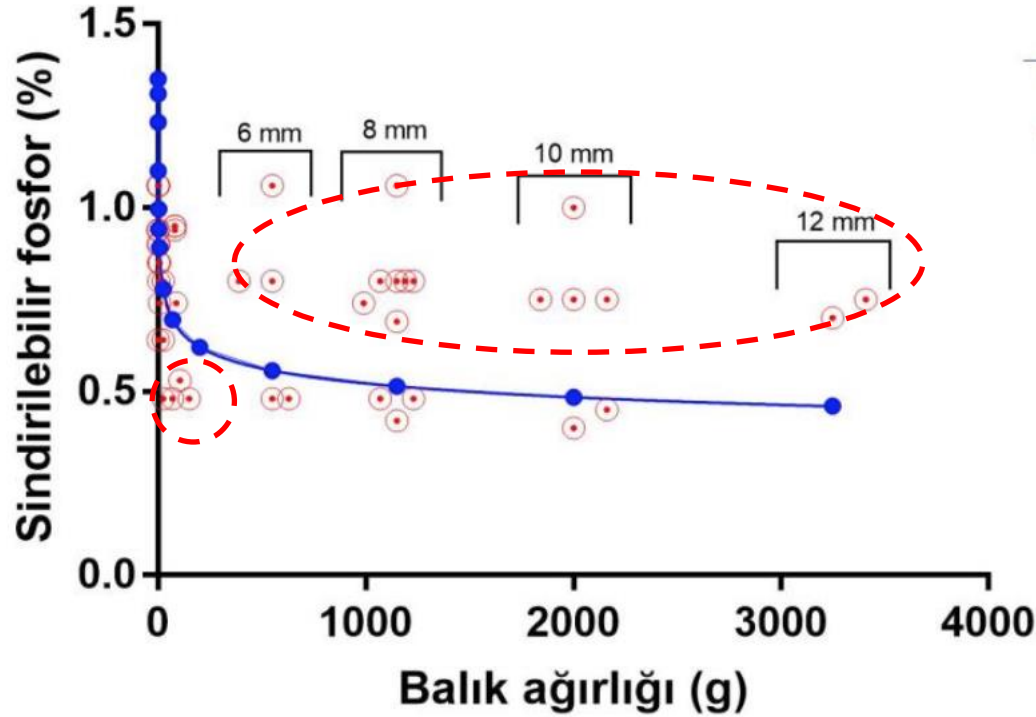
Sonuç: FCR X maliyet!

- ✓ Formülasyondaki enerji seviyesini artırmak ve protein seviyesinde düzenleme yapmak.

Sonuç: FCR ↓ Çevreye daha az azot deşarjı

Türk somonu gerçek veriler

Erken dönemdeki düşük sindirilebilir fosfor

Sonuç:

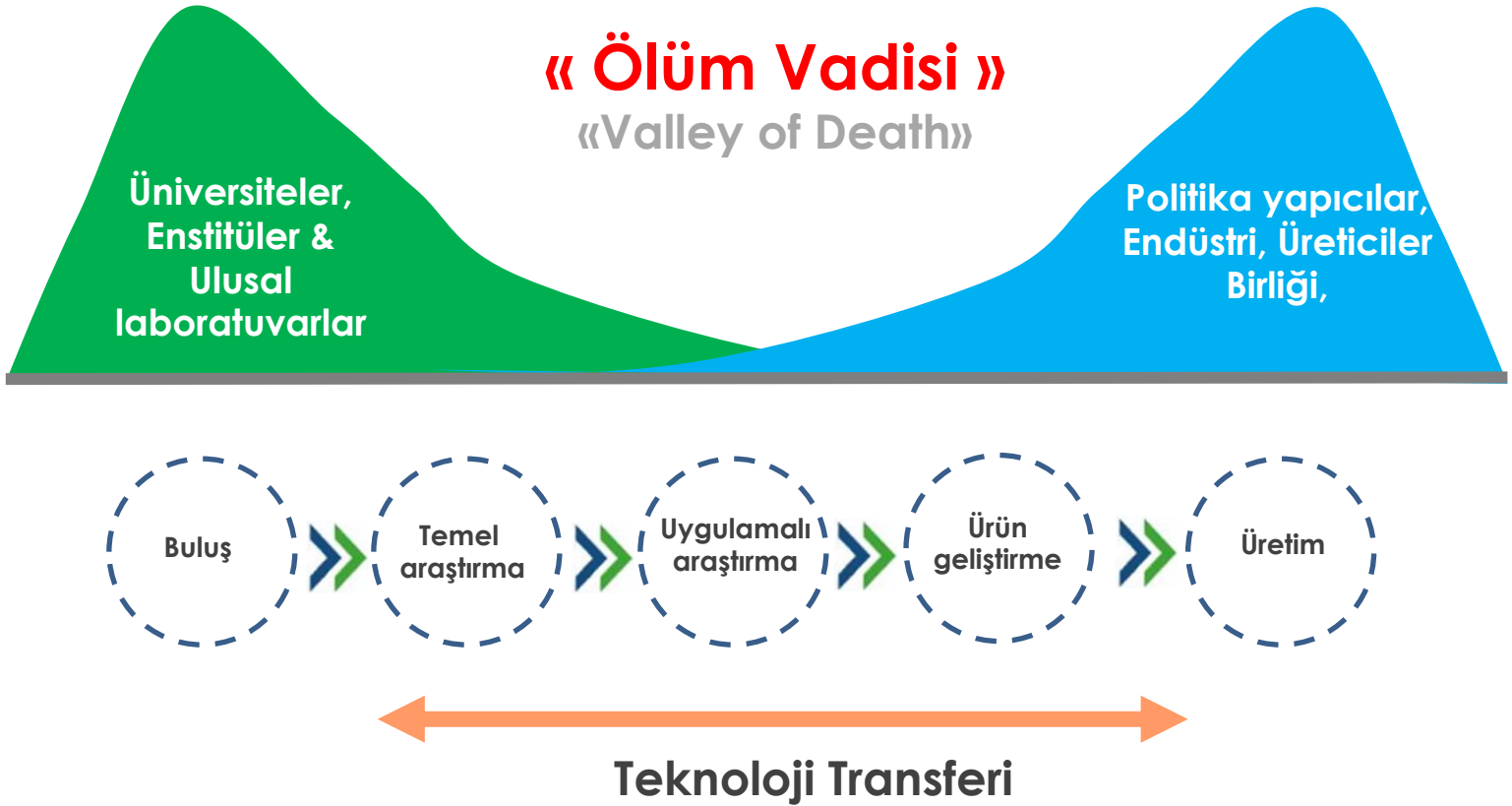
- ✓ Porsiyonluk üretimde problem olmasa da büyük alabalık işletmelerinde: gelişim, FCR, yağlanma, düşük hastalık direnci, iskelet problemleri

Büyütme döneminde yüksek sindirilebilir fosfor

Sonuç:

- ✓ Çevreye fazla fosfor salınımı, baraj-göllerde ötrifikasyon!
- ✓ Taşıma kapasitesinin artması-üretimin durdurulması!
- ✓ Somon yemlerinde fosfor kullanımına sınırlama getirilmesi söz konusu olabilir.

Bu nedir?

Teşekkürler

Dinlediđiniz için teŖekkürler!

Prof.Dr. Tufan Eroldoğan

ukurova Üniversitesi
Su Ürünleri Fakültesi
E-mail: mtufan@cu.edu.tr

AquaSpin Ltd.Ŗti.
E-mail: teroldogan@gmail.com

